2. Про освіту. Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII. // База даних «Законодавство України» / ВР України. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text (дата звернення 27.01.2024)

РЕАЛІЗАЦІЯ НАСКРІЗНИХ ЗМІСТОВИХ ЛІНІЙ ПРИ ОЗДОБЛЕННІ ВИРОБІВ ВИШИВКОЮ СТРІЧКАМИ У 7 КЛАСІ

Микола Коломієць, Світлана Гадомська

Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Київ, Україна

Анотація: *обґрунтовано, що використання проектних технологій при навчанні учнів 7 класу технології вишивки стрічками реалізуються всі чотири наскрізні змістові лінії формування ключових і предметних компетентностей.*

Ключові слова*: наскрізні змістові лінії, вишивка, вишивка стрічками, оздоблення виробів.*

Закон України «Про освіту» визначає, що «Метою освіти є всебічний розвиток людини як особистості та найвищої цінності суспільства, її талантів, інтелектуальних, творчих і фізичних здібностей, формування цінностей і необхідних для успішної самореалізації компетентностей, виховання відповідальних громадян, які здатні до свідомого суспільного вибору та спрямування своєї діяльності на користь іншим людям і суспільству…» [1]. «Для формування ключових і предметних компетентностей у зміст кожного предмету закладено наскрізні змістові лінії: «Екологічна безпека та сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність»» [2, с.4]. Вони покликані забезпечити здатність учнів використовувати отримані знання у реальному житті.

На заняттях з трудового навчання при вивченні розділу «Основи проектування, матеріалознавства та технології обробки» учні 7 класу мають

оволодіти різними видами обробки матеріалів, як то ручна і механічна обробка деревини, металу, виготовлення в'язаних та вишитих виробі тощо. При цьому кожен проект має забезпечувати реалізацію наскрізних змістових ліній. Розглянемо реалізацію даного завдання на прикладі.

Для оволодіння технологією виготовлення вишивок у 7 класі нами було запропоновано проект виготовлення виробу «Мішечок для ароматичних трав (саше)» (мал.1) із застосувати для його оздоблення технології вишивки стрічками. Вишивка – один із самих розповсюджених видів оздоблення текстильних виробів. З давніх часів вишиті вироби займають одне з перших місць в декоративно-прикладному мистецтві. Цей вид рукоділля, змінювався і удосконалювався паралельно з історичним розвитком людства, і відображає прогрес культури. Вишивати можна мережками, стрічками, гладдю, хрестиком… Вишивка з далекого минулого застосовується для прикрашання одягу та житла (рушники, картини, скатерті, ікони, сорочки тощо).


Мал.1. Саше

Особливість техніки вишивки стрічками в тому, що вона додає малюнку об'ємність. Вивчивши різні види швів, без зусиль можна їх повторити і створити своїми руками незвичайно красиві і корисні речі. Уже в XVII ст. була популярна вишивка шовковими стрічками. Шовкові стрічки придають будь-якій моделі неповторності й естетичності. Стрічка набагато ширша за нитку і робоча поверхня швидше заповнюється стрічковим узором. Для вишивання стрічками використовують такі матеріали: голки з великим вушком, шпильки, ножиці, наперсток, олівець, папір для копіювання, лінійка, сантиметрова стрічка, п'яльці, праска, запальничка, стрічки.

Робота над проектом передбачає декілька етапів: організаційно-підготовчий, конструкторський, технологічний, заключний [3, с.17]. Аналіз завдань, які стоять перед школярами на кожному етапі проекту дає підстави

стверджувати, що всі наскрізні змістові лінії мають свою реалізацію і сприяють формуванню відповідних компетенцій (табл. 1). Отже саме проектно-технологічна діяльність школярів на уроках трудового навчання і технологій дає можливість реалізації усіх перелічених наскрізних змістових ліній.

Таблиця 1.

Реалізація наскрізних змістових ліній при реалізації проекту ««Мішечок для ароматичних трав (саше)»

Наскрізні змістові лінії	Етапи виготовлення виробу	Очікуваний результат
Екологічна безпека та сталий розвиток	Конструкторський.	Усвідомлення важливості безвідходного виробництва; використання природних матеріалів задля екологічної безпеки.
Громадянська відповідальність	Технологічний, заключний.	Здатність раціонально використовувати різноманітні матеріали, уміння оцінювати результати власної діяльності.
Здоров'я і безпека	Технологічний.	Здатність дотримуватись правил безпечної праці під час виконання технологічних операцій.
Підприємливість і фінансова грамотність	Організаційно-підготовчий, конструкторський	Уміння економно використовувати матеріали під час їх обробки; визначати необхідну кількість матеріалів для виготовлення виробу.

Література

1. Про освіту. Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII. // База даних «Законодавство України» / ВР України. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text (дата звернення 02.02.2024)

2. Трудове навчання 5-9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804.

3. Пискун О.М. Методика трудового навчання. Проектна технологія навчання: Навчально-методичний посібник до виконання практичних робіт

для студентів спеціальності «Середня освіта. Трудове навчання та технології». Чернігів: ЧНПУ імені Т.Г. Шевченка. 2017. 88 с.

4.

РОЛЬ ДИСЦИПЛІНИ «БЕЗПЕКОЗНАВСТВО З ОСНОВАМИ ДОМЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ» У ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ

Володимир Кондель

Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Полтава, Україна

Анотація: *Розглянуто роль дисципліни «Безпекознавство з основами домедичної допомоги» під час підготовки майбутніх фахівців технологічної освіти в умовах повномасштабної російської військової агресії. Досліджено мету, загальні та фахові компетентності, а також результати навчання в процесі опанування дисципліни щодо дотримання вимог колективної та індивідуальної безпеки, використання набутих знань з безпеки життя і діяльності людини, надання домедичної допомоги постраждалим, використання сучасних безпекових технологій у професійній роботі.*

Ключові слова: *фахівці технологічної освіти, воєнний час, безпекознавство, основи домедичної допомоги.*

Два роки в Україні триває війна через віроломне російське вторгнення на нашу територію. 24 лютого 2022 року Президент України видав Указ № 64/2022 про оголошення воєнного стану терміном на 30 діб з подальшим його продовженням двічі на 30 діб і вісім разів на 90 діб [1]. Два роки освітній процес в Україні відбувається в умовах повномасштабної російської військової агресії, тому головним завданням діяльності закладів вищої освіти є виховання у студентів відповідальності за колективну та індивідуальну безпеку в умовах надзвичайних ситуацій мирного і воєнного часу, уміння приймати ефективні рішення щодо захисту власного життя і життя оточуючих з урахуванням